

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en
Mededinging**

Directie Energiemarkt

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres

Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/eleni

Datum 10 april 2012

Betreft Reactie op vragen aangaande de het bericht dat Shell Chinees schaliegas gaat zoeken en produceren

Ons kenmerk

DGETM-EM / 12045165

Uw kenmerk

2012Z06578

Geachte voorzitter,

Hierbij doe ik u de antwoorden toekomen op de vragen van het lid Dijkers (PvdA) over het bericht dat Shell Chinees schaliegas gaat zoeken en produceren (ingezonden 30 maart 2012).

1

Kent u de berichtgeving over dat Shell Chinees schaliegas gaat zoeken en produceren?¹

Antwoord

Ja.

2

Zijn er in de overeenkomst met China National Petroleum Corporation (CNPC) ook afspraken gemaakt over het gebruik van onder andere water en chemicaliën en de arbeidsomstandigheden waaronder het schaliegas kan worden gewonnen? Zo ja, welke? Zo nee, bent u bereid met Shell in contact te treden over deze punten en aan te dringen op naleefbare afspraken? Zo niet, waarom niet?

Antwoord

Ik heb geen inzicht in overeenkomsten die bedrijven met elkaar sluiten, dus ook niet in de afspraken die gemaakt zijn tussen Shell en China National Petroleum Corporation (CNPC). Voor mij als minister is het van belang dat bedrijven op Nederlands grondgebied zich houden aan de wet en regels die hier gelden. Ik heb niet de bevoegdheid om ook buiten onze landsgrenzen eisen te stellen.

Wat ik wel doe, is bedrijven aanspreken om maatschappelijk verantwoord te ondernemen. In dat kader heeft Shell op 7 maart 2012 bij monde van CEO Peter Voser² verkondigd de lat bij schaliegaswerkzaamheden hoog te leggen, dat het bedrijf transparantie over de chemicaliën die bij fracwerkzaamheden gebruikt worden stimuleert en dat Shell goede en strenge regulatie en toezicht aanmoedigt. Ook heeft Shell "operating principles" opgesteld voor de ontwikkeling van "tight gas" en

¹ <http://nos.nl/artikel/354448-chinezen-veilen-schaliegasplekken.html>

² http://www.shell.com/home/content/media/speeches_and_webcasts/2012/voser_ceraweek_houston_07032012.html

nodigt uit tot een dialoog met de samenleving en de industrie om deze principes te verscherpen. Deze “operating principles” worden wereldwijd toegepast.

Als u meer inzicht wilt krijgen in de overeenkomst, die gesloten is tussen Shell en CNPC, zult u contact op moeten nemen met één van deze partijen.

3

Deelt u de mening dat de winning van schaliegas nog niet zover is ontwikkeld dat het zonder gevaar voor het milieu kan worden gedaan? Zo ja, zou u dan met Shell in gesprek kunnen gaan om de winning van schaliegas tegen te gaan? Zo niet, waar baseert u uw mening dan op dat het geen schade aan het milieu veroorzaakt?

Antwoord

Zoals ik ook heb aangegeven in het antwoord op vraag 2, heb ik niet de bevoegdheid om buiten Nederland invloed uit te oefenen op een overeenkomst tussen twee bedrijven.

Ten aanzien van mogelijke schaliegas ontwikkelingen in Nederland, heb ik, zoals u weet, een onderzoek toegezegd dat zal kijken naar de mogelijke risico's en gevolgen van het opsporen en winnen van schalie- en steenkoolgas in Nederland in termen van veiligheid voor mens, natuur en milieu. Aan de reikwijdte van het onderzoek is ook toegevoegd, dat er gekeken wordt op welke wijze de Nederlandse wet- en regelgeving de risico's en gevolgen adresseert en mitigeert.

Op uw vraag of schaliegas zonder gevaar voor het milieu ontwikkeld kan worden, kan ik geen antwoord geven tot het moment dat de resultaten van het onderzoek bekend worden.

4

Kunt u de vragen beantwoorden voor het algemeen overleg Energie van 12 april 2012?

Antwoord

Ja.

(w.g.)

drs. M.J.M. Verhagen
Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie